

Območna zbornica za severno primorsko

Raziskava trga

Romunija

Avtomobilaska industrija in avtomobilski deli

Maj, 2013

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel vostro futuro!

Nalozba v vašo prihodnost!

www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale

Projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Vsebina

1.	Uvod.....	3
1.1.	Razvoj avtomobilske industrije v Romuniji.....	4
1.1.1.	Glavne priložnosti za dobavitelje in proizvajalce.....	4
1.1.2.	Najpomembnejša tveganja na romunskem trgu.....	5
2.	Avtomobilski sektor v številkah.....	6
3.	Najpomembnejša podjetja avtomobilske panoge, ki so prisotna v Romuniji.....	7
3.1.	Proizvajalci osebnih avtomobilov.....	7
3.2.	Proizvajalci avtomobilskih komponent.....	8
3.3.	Najpomembnejši svetovni dobavitelji avtomobilskih komponent, ki imajo proizvodnjo v Romuniji.....	9
4.	Trg vozil in nadomestnih delov.....	12
4.1.	Prodajni kanali in potencialni poslovni partnerji.....	13
4.2.	Večji distributerji in veletrgovci z avtomobilskimi deli.....	13
5.	Sejmi.....	15
6.	Organizacije in združenja.....	17
7.	Informacijski viri uporabljeni v raziskavi.....	18

1. Uvod

Romunija meri 238.391 kvadratnih kilometrov in ima 22 milijonov prebivalcev in je druga največja država v Srednji in Vzhodni Evropi. Romunija je postala članica Evropske unije 1. januarja 2007 in po obdobju močne gospodarske rasti, ki je temeljilo predvsem povpraševanju iz Evropske unije, se je kot posledica svetovne finančne krize, romunski BDP v letu 2009 zmanjšal za 6.6%. Tudi v letu 2010 se je zaradi drastičnih varčevalnih ukrepov BDP Romunije zmanjšal še za 1.3%. V letu 2011 je bila gospodarska rast pozitivna in BDP je zrasel za 2.5 %, predvsem zaradi močnega izvoza, domače povpraševanje pa je ostalo še naprej šibko. V letu 2012 pa se je BDP Romunije povečal za 0.9%. Dohodek na prebivalca je v Romuniji med najnižjimi v Evropi in znaša 6.400 EUR na prebivalca. Značilnost Romunije pa je v primerjavi z drugimi primerljivimi državami relativno nizka raven brezposelnosti, ki znaša 7.2 %. Industrijski sektor predstavlja 33 % BDP in zaposluje 25 % aktivnega prebivalstva. Glavne industrijske panoge so proizvodnja električne opreme, tekstilna in obutvena industrija, proizvodnja gradbenih materialov, kemična, živilska, avtomobilska ter naftna industrija. Veliko tujih investorjev vlaga predvsem v težko industrijo, gradbeništvo, tekstilno industrijo in proizvodnjo avtomobilskih delov.

Razmere na romunskem avtomobilskem trgu so bile v začetku leta 2013 podobne kot v drugih državah Evrope in število na novo registriranih vozil se je zmanjšalo. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu je število novo registriranih vozil padlo za 3.8%, kar pa je še vedno manj kot je povprečje v Evropi, kjer je zabeležen padec 8.3%. Poleg tega ima Romunija z 247 avtomobili na 1000 prebivalcev eno najnižjih stopenj lastništva avtomobilov v Srednji in Vzhodni Evropi. Skupno število osebnih vozil v Romuniji se je z 1.6 milijona v letu 1992 povečal na 4,3 milijone v letu 2011. Od tega je 25% avtomobilov starejših od 20 let, 45% avtomobilov starejših od 15 let. Povprečna starost avtomobilov Romuniji je večja kot v večini drugih držav v starost v Evropi. Poleg tega narašča uvoz rabljenih vozil in v Romuniji se že kažejo negativni vpliv množičnega uvoza vozil. Kar 60 % uvoženih rabljenih vozil je starejših od 10 let in romunska vlada uvaja posebno okoljsko dajatev za rabljena vozila, da bi zmanjšali negativne vplive na okolje.

1.1. Razvoj avtomobilske industrije v Romuniji

Romunija ima več kot 50-letno tradicijo proizvodnje avtomobilov. Avtomobilska industrija je trenutno najbolj dobičkonosna gospodarska panoga v Romuniji. Celotna avtomobilska industrija je v lanskem letu prineslo k bruto domačemu proizvodu Romunije okoli 9 milijard EUR in je večinoma usmerjena v izvoz. Potencial za razvoj avtomobilske industrije je v Romuniji večji kot v drugih državah Srednje in Vzhodne Evrope. Če primerjamo proizvodnjo avtomobilov na 1000 prebivalcev, je v Romuniji 10-krat manjša kot na Slovaškem in trikrat manjša kot na Madžarskem.

Razvoj avtomobilske industrije v Romuniji bo odvisen predvsem od tega, kolikšen delež v verigi dodane vrednosti avtomobilske industrije ji bo uspelo ujeti. Danes je še nejasno ali se bo v Romuniji vzpostavil sistem z različnimi dobavitelji in poddobavitelji avtomobilske industrije prvega in drugega ranga (Tier 1 in 2), ki bodo tvorili trdno industrijsko osnovo, kar je značilno za avtomobilsko industrijo v drugih državah. Ali pa bo v Romuniji imelo svojo proizvodnjo nekaj svetovnih dobaviteljev, poleg tega pa se bodo v Romuniji izvajala samo zaključna montaža nekaterih svetovnih proizvajalcev avtomobilov. Romunska avtomobilska industrija bo tudi v prihodnosti odvisna predvsem od tujih neposrednih naložb. Zato bo v Romuniji zelo pomemben razvoj infrastrukture in ustrezno razmerje med stroškovno konkurenčnostjo, ki jo zahtevajo potencialni investitorji in višino plač zaposlenih v tem sektorju.

1.1.1. Glavne priložnosti za dobavitelje in proizvajalce

- Stroški nakupa zemljišč za investitorje v avtomobilski industriji so nizki. Potencialne lokacije ponujajo dobre pogoje za proizvodnjo.
- V primerjavi z drugimi državami Srednje Evrope so stroški delovne sile nižji, delovna sila pa je relativno dobro izobražena. V Romuniji je 11 tehničnih univerz, ki izobražujejo inženirje za potrebe avtomobilske industrije.
- Strateška geografska lega na povezavi med Črnim morjem in Kaspijskim bazenom ter Mediteranskim morjem. Enostaven in hiter dostop pa je tudi do trgov v Evropi.
- Potencialno velik lokalni trg – Romunija ima 22 milijonov prebivalcev in je za Poljsko druga največja država v Srednji in Vzhodni Evropi.
- V Romuniji ima proizvodnjo preko 500 dobaviteljev avtomobilskih delov in avtomobilski grozdi se širijo. Število certificiranih podjetij z ISO 9001, ISO 14000, ISO 16949 nenehno narašča.

- Povprečna starost avtomobilov Romuniji je veliko večja kot v večini drugih evropskih držav. Ob pričakovani rasti BDP in ukrepih, ki jih pripravlja romunska vlada za zmanjšanje negativnih vplivov rabljeni avtomobilov na okolje predstavlja to priložnost za proizvajalce novih avtomobilov, ker je potencial za rast prodaje novih vozil visok. Na drugi strani pa je visoka povprečna starost avtomobilov tudi priložnost za distributerje rezervnih delov za avtomobile in podjetja na poprodajnem delu avtomobilske industrije.
- Romunija je med največjimi prejemnicami subvencij Evropske unije, ki omogočajo razvoj infrastrukture. V obdobju 2007-2013 je bilo Romuniji dodeljenih 19.67 milijard EUR sredstev iz strukturnih in kohezijskih skladov, vendar je v Romuniji črpanje teh sredstev v primerjavi z drugimi državami Srednje in Vzhodne Evrope slabše.
- Romunija ponuja številne investicijske spodbude za potencialne investitorje. Med najpomembnejšimi so državna pomoč in davčne olajšave za velike investicijske projekte. Država nudi tudi dodatne ugodnosti in oprostitev davkov v višini dodatnih 20 % za razvojno raziskovalne projekte ter nudi sofinanciranje pri zaposlovanju delovne sile in izobraževanju zaposlenih.

1.1.2. Najpomembnejša tveganja na romunskem trgu

- Prometna infrastruktura

Romunija ima slabo razvito prometno infrastrukturo. Problem je predvsem cestna infrastruktura. Slaba cestna infrastruktura povzroča na eni strani težave proizvajalcem vozil in avtomobilskih delov, na drugi strani pa veliko geografsko območje predstavlja višje stroške za distributerje avtomobilskih rezervnih delov na poprodajnem trgu.

- Delovna sila

V primerjavi z drugimi primerljivimi državami je brezposelnost relativno nizka in znaša 7.2 %. Zaradi tega obstaja nevarnost pomanjkanja kvalificirane delovne sile, še posebej specializiranih tehnikov in inženirjev, ter mehanikov v servisnih delavnicah. S članstvom v EU in odprtjem trga dela si je veliko Romunov našli delo v državah Zahodne Evrope.

- Kupna moč

Kupna moč prebivalcev Romunije je nizka, BDP na prebivalca je med najnižjimi v Evropi. Zaradi trenutne krize v Evropi se tudi kupna moč prebivalstva ne dviga kot je bilo pričakovano.

2. Avtomobilski sektor v številkah

Po podatkih mednarodnega združenja avtomobilskih proizvajalcev OICA, <http://oica.net/category/production-statistics/> je bilo v letu 2012 v Romuniji izdelanih 337.765 vozil, kar pomeni 0.8 % rast v primerjavi z letom 2011. Za primerjavo, v Sloveniji je bil ta padec – 24.8 % in v Italiji -15.0 %. Na drugi strani je na Slovaškem proizvodnja vozil zrasla za 40.7 %.

Od skupnega števila proizvedenih vozil v Romuniji je bilo v letu 2012 proizvedenih 326.556 osebnih avtomobilov. V letu 2011 jih je bilo izdelanih 310.243, kar pomeni rast za 5.3 % v primerjavi z letom 2011. Lahkih gospodarskih vozil je bilo v letu 2012 izdelanih samo 11.187, kar je precejšen padec glede na leto 2011, ko je bilo izdelanih še 24.924 lahkih gospodarskih vozil in to je kar 55.1 % manj kot v letu 2011.

Vodilni proizvajalec avtomobilov v Romuniji je Dacia. Avtomobilska tovarna Dacia je bila ustanovljena leta 1966, od leta 1999 pa je v lasti Renaulta. V letu 2012 so v tovarnah Dacie proizvedli rekordnih 325.000 avtomobilov. Dacia in njeni modeli, ki jih Renault distribuira po Evropi tudi pod svojo blagovno znamko Renault, imajo velik uspeh v segmentu nizkocenovnih avtomobilov.

Drugi svetovni proizvajalec avtomobilov, ki ima proizvodnjo v Romuniji je Ford, ki od leta 2012 v mestu Craiova proizvaja svojo znamko B-Max. V tej tovarni so se v 80-letih prejšnjega stoletja proizvodili avtomobile znamk Olcit, ki so nastajali v povezavi s Citroenom, kasneje pa je tej tovarni nastajalo več modelov znamke Daewoo. Ford pa je med letoma 2009 in 2012 tu proizvajal avtomobil Ford Transit Connect. Razloge za padec proizvodnje lahkih gospodarskih vozil gre iskati ravno v spremembi programa avtomobilske tovarne Ford v Craiovi, kjer so lani prenehali izdelovati avtomobile Ford Transit Connect in jih nadomestili z znamko B-Max.

Po statističnih podatkih mednarodnega združenja avtomobilskih proizvajalcev OICA, v Romuniji tovornjakov in avtobusov trenutno ne proizvajajo. Različni investitorji pa poskušajo obuditi blagovno znamko Roman, <http://www.roman.ro/>, v preteklosti velikega proizvajalca tovornjakov, avtobusov, gasilskih avtomobilov in vojaških vozil.

3. Najpomembnejša podjetja avtomobilske panoge, ki so prisotna v Romuniji

Na Romuniji so pomembni predvsem dobavitelji avtomobilskih komponent. Portfelj izdelkov svetovnih dobaviteljev avtomobilske industrije, ki imajo v Romuniji svojo proizvodnjo je zelo širok in v Romuniji deluje več kot 500 dobaviteljev avtomobilskih delov. Neposrednih tujih investicij, ki so jih prinesli dobavitelji avtomobilske industrije je med 9 in 10 milijardami Evrov. V romunskih tovarnah se na primer proizvajajo električni in elektronski sistemi za vozila, klima naprave, izpušni sistemi, sedeži, plastične in gumijaste komponente, menjalniki, volanski sistemi in avtomobilске gume. Od svetovnih avtomobilskih znamk pa svoje avtomobile v Romuniji proizvajata Renault (Dacia) in Ford.

3.1. Proizvajalci osebnih avtomobilov

Proizvajalec	Modeli	Opis tovarne
Dacia/ Renault	Logan, Sandero, Duster, Lodgy, Dokker	Avtomobilska tovarna Dacia je bila ustanovljena leta 1966, od leta 1999 pa je v lasti Renaulta. Investicija Renaulta v tovarno je bila vredna 1.7 milijarde EUR, v tovarni je zaposlenih 18.000 ljudi, posredno pa je s to investicijo povezanih 130.000 delovnih mest. Do sedaj so v tovarni proizvedli več kot 4 milijone avtomobilov, od teh jih je bilo 80 % izvoženih. Renault je skupaj z Nissanom investiral tudi 214 milijonov EUR v proizvodnjo menjalnikov. Pomembna pa je tudi njegova investicija vredna 450 milijonov EUR v razvojno-raziskovalni center »Renault Technologie Roumanie«, ki je največji Renaultov razvojni center izven Francije, ki ima zaposlenih več kot 2.300 inženirjev. Letni promet tovarne Dacia znaša več kot 3 milijarde Evrov, v tovarnah Dacie pa je zaposlenih preko 13.500 ljudi.
Ford	B-Max	Ford je prisoten v Romuniji od leta 2007, ko je prevzel tovarno Daewoo, kjer je nastajalo več modelov te znamke. Ford je med letoma 2009 in 2012 v tu proizvajal avtomobil Ford Transit Connect, sredi lanskega leta pa je začel s proizvodnjo modela B-Max. Investicija v tovarno v letih 2011 in 2012 je znašala 1.2 milijardi EUR, 90 % vozil tovarna izvozi. Zaposlenih je 3.500 delavcev, plan do leta 2015 pa je 5.000 zaposlitev.

Vir: Romania – Your Business Partner 2012

3.2. Proizvajalci avtomobilskih komponent

Glavnino in najpomembnejši del romunske avtomobilske industrije predstavljajo svetovni proizvajalci avtomobilske industrije, ki imajo svoje proizvodne enote v Romuniji. Najpomembnejši tuji investitor v romunski avtomobilski industriji je nemška družba Continental. Continental je v svoje proizvodne enote v Romuniji investiral skoraj 500 milijonov evrov in zaposluje približno 10.000 ljudi. Oba dela družbe Continental, avtomobilske komponente in avtomobilske gume imata svoje proizvodne enote v Romuniji. Continental ima v Romuniji osem proizvodnih obratov in tri raziskovalne in razvojne centre v mestih Temišvar, Sibiu, Carei Nadab in Iasi ter distribucijski center avtomobilskih gum za celo Vzhodno Evropo v mestu Sacalaz. Tudi za proizvajalca avtomobilskih gum kot sta Pirelli in Michelin je Romunija pomembna proizvodna lokacija. Francoski proizvajalec pnevmatik Michelin, načrtuje nove proizvodnje investicije v Romuniji. Danes ima Michelin v Romuniji tri tovarne in svojo distribucijsko mrežo. Leta 2005 so v Romuniji postavili regionalni center Albanijo, Bolgarijo, Hrvaško, BiH, Makedonijo, Črno goro in Srbijo.

Romunski proizvajalec avtomobilskih baterij, ROMBAT SA, ki je v lasti družbe Metair Group iz Južno Afriške Republike, je dobavitelj baterij za več svetovnih proizvajalcev avtomobilov. Na romunskem trgu ima Rombat 65% tržni delež, več kot polovico proizvodnje akumulatorjev pa izvozi.

V zadnjih nekaj letih so svoje proizvodne enote v Romuniji postavili tudi številni drugi dobavitelji avtomobilskih komponent kot so: Delphi Group, Lisa Draxlmaier, Kromberg & Schubert, Leoni Wiring Systems, Schaeffler, Marquardt Schaltsysteme, Valeo, Siemens Automotive, Sumitomo Electric Wiring Systems, Yazaki Corporation, Faurecia, Honeywell, Dow Automotives, Hutchinson, BOS Automotive, Valeo, Eybl International AG, Lear Corporation, Alcoa Fujikura, Ruwel AG, Kansei, Calsonic, Borla, Garrett, Johnson Controls, Coindu, Baumeister & Ouslet, Solvay-Inergy, Phoenix AG, AD Plastik, Simoldes Plasticos, Daimler Chrysler, SNR Roulments, Star Transmission, Takata Corporation, Momo, Magneto Wheels, Koyo Seiko, Ina Schaffler, Thyssen-Krupp, Auto Chassis International, Dura Automotive Systems, DCI Wallbridge, Coficab, Alcatel in drugi.

3.3. Najpomembnejši svetovni dobavitelji avtomobilskih komponent, ki imajo proizvodnjo v Romuniji

Mesto	Proizvajalec	Lokacija in kontakt	Proizvodi	Letni promet v mio. EUR 2011	Število zaposlenih
1	PIRELLI TYRES ROMANIA	230150 Olt, Slatina Telefon: +40.249.430131 Fax: +40.249.430130	Avtomobilske gume	346	1.890
2	TAKATA ROMANIA	310491 Arad, Arad Telefon: +40.257.203100 Fax: +40.257.203700	Volanski sistemi, Zračne vreče, varnostni pasovi	351	4.230
3	AUTOLIV ROMANIA	Brasov, Brasov Telefon: +40.268.508100 Faks: +40.268.477925	Električni in elektronski varnostni sistemi	441	3.101
4	CONTINENTAL AUTOMOTIVE PRODUCTS	300129 Timis, Timisoara Faks: +40.256.305212 Telefon: +40.256.305200	Električni in elektronski sistemi	513	4.000
5	DELPHI PACKARD ROMANIA	305600 Timis, Sannicolau Mare Telefon: +40.256.309300 Fax: +40.256.309335	Električni in elektronski sistemi	392	9.812
6	MICHELIN ROMANIA	011469 Bucuresti, Sector 1 Telefon: +40.21.2026500 Faks: +40.21.2026600	Avtomobilske gume	495	2.657
7	DELPHI DIESEL SYSTEMS ROMANIA	707307 Iasi, Miroslova Telefon: +40.232.208458 Telefon: +40.232.309805	Sistemi za vbrizgavanje goriva	304	2.070
8	JOHNSON CONTROLS ROMANIA	115400 Arges, Mioveni Telefon: +40.372.481312 Faks: +40.372.481330	Sedeži za avtomobile	258	3.350
9	TRW AUTOMOTIVE SAFETY SYSTEMS	300137 Timis, Timisoara Telefon: +40.256.400000 Faks: +40.256.291546	Električni in elektronski varnostni sistemi	202	2.788
10	CONTINENTAL AUTOMOTIVE SYSTEMS	550018 Sibiu, Sibiu Faks: +40.369.433069 Telefon: +40.369.433500	Klimatske naprave za avtomobile	291	1.577

11	CONTINENTAL AUTOMOTIVE ROMANIA	300724 Timis, Timisoara Telefon: +40.256.251100 Faks: +40.256.294455 www.conti-online.com	Električni in elektronski sistemi	262	3.461
12	SUMITOMO ELECTRIC WIRING SYSTEMS	2700 Deva, Hunedoara Telefon: 40.254 206600 Email: info@sews-e.com	Kabelski snopi	209	6.974
13	COMPA S.A.	550234 Sibiu, Sibiu Telefon: +40.269.239400 Faks: +40.269.212204	Amortizerji	110	1.782
14	C.R.H. ROMANIA	305400 Timis, Jimbolia Telefon: +40.256.401440 Faks: +40.256.401441	Sedeži za avtomobile	89	550
15	CONTITECH FLUID AUTOMOTIVE ROMANIA	445100 Satu-Mare, Carei Telefon: +40.261.806110 Faks: +40.261.806140	Gumijaste cevi	117	1.230
16	KROMBERG & SCHUBERT ROMANIA	300522 Timis, Timisoara Telefon: +40.256.308412 Faks: +40.256.308444	Električni in elektronski sistemi	83	1.955
17	MW ROMANIA SA	245700 Valcea, Dragasani Telefon: +40.250.830043 Faks: +40.250.830289	Avtomobilska kolesa	53	337
18	PREH ROMANIA	Brasov, Ghimbav Telefon: +40.268.403100 Faks: +40.268.403101	Električni in elektronski sistemi	50	324
19	LEONI WIRING SYSTEMS RO	420062 Bistrita-Nasaud, Bistrita Telefon: +40.263.201201 Faks: +40.263.201201	Električni in elektronski sistemi	153	3.413
20	CONTITECH ROMANIA	Strada Otto Rudolf, Nr: 2-4, Timisoara, Timis	Izdelki iz gume	150	1.554
21	YAZAKI ROMANIA	Prahova, Ploiesti Faks: +40.372.449101	Električni in elektronski sistemi	142	3.489
22	COR.TUBI S.R.L.	115400 Arges, Mioveni Telefon: +40.248.344676 Faks: +40.248.344679	Izpušni sistemi	99	122
23	EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Strada Uzinei, Nr: 2A, Mioveni, Arges	Plastične posode za gorivo	101	667

24	HELLA ROMANIA	307200 Timis, Ghiroda Telefon: +40.256.439100 Telefon: +40.256.439170	Avtomobilske luči	136	928
25	GLOBAL E- BUSINESS OPERATIONS CENTRE	020337 București Telefon:+40 741863000 Faks:+40 741863000	Informacijska tehnologija, elektronski sistemi	63	2.594
26	LISA DRAXLMAIER AUTOPART ROMANIA	110101 Arges, Pitesti Telefon: +40.348.403341 Faks: +40.348.403446	Električni in elektronski sistemi	68	3.515
27	3M ROMANIA	013713 Bucuresti Tel:+40 21 202.80.00 Faks:+40 21 317.31.84	Varnostna oprema, telekomunikacije	62	70
28	BOS AUTOMOTIVE PRODUCTS ROMANIA	310059 Arad, Arad Faks: +40.257.307308 Telefon: +40.257.307307	Avtomobilska notranja oprema	70	855
29	VALEO SISTEME TERMICE	115400 Arges, Mioveni Faks: +40.248.504685 Telefon: +40.248.504660	Pogonski sistemi	50	99
30	ROBERT BOSCH	013937 Bucuresti Telefon: +40.21.4057500 Faks: +40.21.2331313	Električni in elektronski sistemi	58	163
31	TAKATA-PETRI SIBIU	550052 Sibiu, Sibiu Telefon: +40.269.203700	Varnostni pasovi, Zračne blazine	92	2.159
32	LEAR CORPORATIO N ROMANIA	110103 Arges, Pitesti Telefon: +40.248.207444 Faks: +40.248.207339	Električni in elektronski sistemi	69	1.679

Vir: <http://mcr.doingbusiness.ro/companies/>

Podjetja v zgornji tabeli so razvrščena po posebni metodologiji, ki sta jo pripravili svetovalno podjetje Ernst & Young in poslovni portal <http://mcr.doingbusiness.ro>. V metodologiji so upoštevani najpomembnejši kazalci uspešnosti poslovanja dobaviteljev avtomobilskih komponent v Romuniji. Podjetja so razvrščena po pomenu, ki jo ima posamezno podjetje za romunsko gospodarstvo.

4. Trg vozil in nadomestnih delov

Romunski trg novih osebnih avtomobilov pada že nekaj let in je v zadnjih 5 letih padel kar za 79% od rekordnega leta 2007, ko je bilo prodanih 315.621 osebnih avtomobilov. V letu 2012 je bilo v Romuniji prodanih samo 66.267 osebnih vozil in v letu 2012 je romunski trg prodaje novih osebnih avtomobilov v primerjavi z letom 2011 končal 18.9 % nižje. Najbolje prodajane znamke v letu 2012 so bile Dacia Logan, Dacia Duster in Škoda Octavia. Nov avtomobil Dacia Lodgy pa se je v decembru leta 2012 prebil med 10 najbolje prodajanih avtomobilov v Romuniji.

Prodaja osebnih avtomobilov po znamkah v letu 2012

Znamka avtomobila	Število prodanih	Tržni delež (%)	Najbolje prodajani avtomobili in njihovi tržni deleži
Dacia	16.390	24.7	Logan (17%), Duster (5.4%), Sandero (1.6%), Lodgy (0.6%), Dokker (0.2%)
Volkswagen	7.702	11.6	Golf (2.9%), Jetta (2.1%), Passat (1.9%), Tiguan (1.3%), Polo (1.1%), Up! (0.6%)
Škoda	6.235	9.4	Octavia (6.0%), Fabia (2.1%), Superb (0.9%)
Ford	5.054	7.6	Focus (2.8%), Fiesta (2.8%)
Renault	4.580	6.9	Symbol (2.5%), Clio (0.9%), Megane (1.2%), Fluence (1.2%)
Hyundai	3.068	4.6	iX35 (1.1%), i20 (1.2%), i30 (0.9%)
Opel	2.563	3.9	Astra (2.0%), Corsa (0.9%)
Toyota	2.281	3.4	Yaris (0.9%), Aygo (0.5%), Auris (0.6%)
BMW	2.215	3.3	X5 (0.6%), X1 (0.5%), X3 (0.5%), Serija 5 (0.5%), Serija 3 (0.4%)
Chevrolet	1.739	2.6	Aveo (1.4%), Cruze (0.7%)

Vir: <http://www.focus2move.com/>

Romuni vozijo precej stare avtomobile. Trenutno je na romunskih cestah kar 1.8 milijona vozil starejših od 10 let. Romunska vlada s posebnim programom uničevanja starih avtomobilov želi spremeniti starostno strukturo voznega parka. V letu 2010 so v posebnem programu uničili 189.200 starih avtomobilov. Proračun tega projekta je leta 2010 znašal približno 171 milijonov EUR. V lanskem letu je proračun projekta znašal 26.5 milijonov EUR, s cest pa so odstranili približno 30.000 vozil starejših od 10 let. Subvencija za uničenje vozila znaša okoli 900 EUR.

4.1. Prodajni kanali in potencialni poslovni partnerji na trgu nadomestnih avtomobilskih delov

Lokalni distributerji in trgovci na debelo so najboljša pot za dostop do poprodajnega trga nadomestnih avtomobilskih delov v Romuniji. Poprodajni trg avtomobilskih delov ponuja tudi več priložnosti za neodvisne proizvajalce nadomestnih avtomobilskih delov, ki je precej lažje dostopen kot trg originalnih avtomobilskih delov. Glede na velikost romunske avtomobilske industrije in število mednarodnih podjetij iz avtomobilske panoge, ki imajo svojo proizvodnjo v Romuniji, obstajajo možnosti tudi za podizvajalce in dobavitelje.

Distribucijska veriga v Romuniji je še vedno razdrobljena. Glavnino trga še vedno obvladuje veliko majhnih lokalnih igralcev, ki pa se povezujejo v mreže. Trg se konsolidira in na trg prodirajo večji distributerji iz sosednjih držav, predvsem iz Madžarske, Slovaške in Avstrije, širijo pa se tudi lokalni distributerji. Vsekakor je pred morebitnim poslovnim sodelovanjem z lokalnim podjetjem priporočljivo opraviti poglobljeno raziskavo zanesljivosti morebitnega agenta ali uvoznika.

4.2. Večji distributerji in veletrgovci z avtomobilskimi deli

Podjetje	Spletna stran	O podjetju
Autonet Group	http://www.autonet.ro	Autonet je eden od vodilnih romunskih distributerjev, ki je začel s poslovanjem pred 16 leti. V Romuniji in na Madžarskem imajo 51 distribucijskih centrov in dobavljajo rezerve dele preko 9.000 partnerjem. Poleg uvoza in distribucije rezervnih avtomobilskih delov se podjetja v skupini ukvarjajo še z uvozom in distribucijo maziv (Lubexpert), uvozom in distribucijo barv (Forsius), usposabljanjem in izobraževanjem voznikov (Consult Scolari) ter z obdelavo in recikliranjem odpadkov iz avtomobilske panoge (Partslife). Podjetje je od leta 2005 del mreže ATR International AG.
AD Auto Total	http://www.autototal.ro	Del mreže Autodistribution International (ADI), ki ima veleprodajo rezervnih avtomobilskih delov v 31 državah. V mrežo je vključenih več kot 500 distributerjev z več kot 2.600 prodajnimi mesti v Evropi.

Trost - Auto Service Technik	http://ro.trost.com	Podjetje je del mreže nemškega podjetja Trost – Auto Service Technik, ki ima 180 distribucijskih centrov v 8 evropskih državah in je ena od vodilnih distribucijskih mrež v Evropi in poleg Nemčije deluje tudi v Avstriji, na Madžarskem, Slovaškem, v Srbiji, na Češkem, v Romuniji in v Ukrajini.
Unix Auto	http://www.unixauto.ro	Podjetje je del hitro rastoče mreže Unix Auto iz Madžarske, njihovi proizvodi so na voljo v 60 lastnih trgovinah in pri več kot 10.000 partnerjih na Madžarskem in v Romuniji.
Cridem	http://cridem.ro	Vodilni distributer dodatkov za avtomobile, tovornjake in motorna kolesa, prodajo delov za avto tuning in vzdrževanje avtomobilov.
Sprinter Distribution	http://www.sprinter-distribution.ro	Vodilni romunski distributer akumulatorjev, žarnic za avtomobile in drugih električnih in elektronskih rezervnih delov.
Conex Distribution	http://www.conexdist.ro	Romunski distributer sodeluje z več kot 3.000 trgovinami z rezervnimi deli v Romuniji.
Auto Soft Service Roti	http://www.auto-soft.ro	Menjava in prodaja gum za osebna in tovorna vozila. Spletna prodaja: http://www.vanzarianvelope.ro in http://www.anelopecamion.ro .
Bardi Auto	http://www.bardiauto.ro	Distributer s 23 trgovinami v največjih romunskih mestih.
Elit Romania	http://www.elit.ro	Distributer rezervnih avtomobilskih delov z razvejano mrežo po celi Romuniji in podjetji na Slovaškem, Češkem, Madžarskem, v Ukrajini in v Italiji.
Augsburg International Impex	http://www.augsburg.ro/eng	Distributer rezervnih avtomobilskih delov s 14 distribucijskimi centri po celi Romuniji in mrežo servisov http://www.progarage.ro .
ATP Exodus	http://www.atp-exodus.com/en	Distributer rezervnih delov z mrežo servisov za osebna in tovorna vozila.

Vir: Major Companies in Romania, 2012 Edition, <http://mcr.doingbusiness.ro/companies/>

5. Sejmi

Sejmi so najpogostejši način, kako stopiti v stik s potencialnimi kupci na romunskem trgu. Najpomembnejši sejem za avtomehanike in vzdrževalce avtomobilov in za distributerje rezervnih avtomobilskih delov v Romuniji je Autodiga. Sejem je kombinacija razstave in konference, ki ga organizira romunsko združenje avtomehaničarjev in vzdrževalcev avtomobilov ASAR v sodelovanju z organizatorjem dogodkov in založnikom X-Meditor.

Ime sejma	Naslednji sejem	Kontakt
Autodiga , Bukarešta	April 2014	<p>ASAR - ASOCIATIA SPECIALISTILOR AUTO DIN ROMANIA Str Iarba Campului, 24, Sector 4, Bucuresti Romunija Tel: 021.683.06.85 Fax: 021.683.17.14 E-mail: office@asar.com.ro Internet: http://www.asar.com.ro</p> <p>X-MEDITOR ROMANIA Iarba Campului st. 24. Sector 4 041553 Bucharest - Romunija Phone: +40.21.683.06.85 Fax: +40.21.683.17.14 E-mail: office@xmeditor.ro</p> <p>Spletna stran sejma: http://www.autodiga.ro/index_.html</p>
Autoexpotecnica , Bukarešta Sejem in razstava avtomobilskih delov in avtomobilskih servisov	30.10. – 3.11. 2013	<p>ROMEXPO Exhibitions Centre - Bucharest International Fair 65-67 Marasti Blvd. 011465 Bucuresti, Romania Phone: +40 (0)21/2077000 Fax: +40 (0)21/2077070 Email: romexpo@romexpo.ro WWW:http://www.romexpo.ro</p> <p>Kontaktna oseba: Laura IORDACHE Tel: +40 21 207.70.00 ext. 1087 Mob: +40 758.053.134 Faks: +40 21 207.70.70 autoexpotecnica@romexpo.ro</p> <p>Spletna stran sejma: http://www.autoexpotecnica.ro</p>

<p>TRANSPORT-AR, S.I.A.A. Auto Show, Arad, Sejem vozil in delov za vozila</p>	<p>7.6. - 9.6. 2013</p>	<p>EXPO ARAD INTERNATIONAL Arad, Romania, Calea Aurel Vlaicu FN Internet: http://www.expoarad.ro Email: expo@ccia-arad.ro</p> <p>Kontaktna oseba: Simona Vacaru Tel: +40 (0)257 216520 Faks: +40 (0)257 216521 Email: expo2@ccia-arad.ro</p> <p>Spletna stran sejma: http://www.transportar.ro</p>
<p>Salon Auto Bacau, Bacau, Sejem avtomobilov, motociklov, delov in opreme</p>	<p>27.9. - 29.9. 2013</p>	<p>Chamber of Commerce and Industry Bacau Libertatii / no. 1 600052 Bacau, Romania Tel: +40 (0)234/570010 Faks: +40 (0)234/571070</p> <p>Kontaktna oseba: Alin Tofanescu Phone: +40 (0)234/570010 Fax: +40 (0)234/576011 Email: expo@ccibc.ro</p> <p>Internet: http://ccibc.ro</p>

6. Organizacije in združenja

Ime organizacije	Naslov	Spletna stran
ACAROM Asociatia Constructorilor de Automobile din Romania (Združenje romunskih avtomobilskih proizvajalcev)	Str. Banu Maracine, Bl D5 Pitesti, 110194 Romunija Tel/Fax: +4 0248 211 245 +4 0248 217 990 Email: acarom@acarom.ro	http://www.acarom.ro/en
APIA (Združenje avtomobilskih proizvajalcev in uvoznikov avtomobilov)	Str. Berveni Nr. 53, Sector 1, Bucuresti Romunija Tel: +40 31 405 83 35 +40 31 405 83 36 Fax: +40 21 668 52 70 Email: apia@apia.ro	http://www.apia.ro
ASAR - ASOCIATIA SPECIALISTILOR AUTO DIN ROMANIA (Združenje avtomehanikov in serviserjev avtomobilov)	Str Iarba Campului, 24, Sector 4, Bucuresti Romunija Tel: 021.683.06.85 Fax: 021.683.17.14 E-mail: office@asar.com.ro	http://www.asar.com.ro

7. Informacijski viri uporabljeni v raziskavi

- Romania - Your Business Partner for 2012, <http://www.mmuncii.ro/nou/index.php/en>.
- Združenje avtomobilskih proizvajalcev OICA, <http://oica.net/category/production-statistics/>.
- CBI Market Information Database, The market for automotive parts and componets in Romania, <http://www.cbi.eu>.
- Major Companies in Romania, 2012 Edition, <http://mcr.doingbusiness.ro/companies/>
- The Automotive Sector in Romania, Q4 2011, FRD Center Market Entry Services Publication, <http://www.market-entry.ro>.
- Avtomobilski indeks – Romunski dobavitelji v avtomobilski industriji, http://www.automotive-index.com/Suppliers_by_Country/Europe/Romania/index.html
- Ernst & Young, The Central and Eastern European Automotive Market – Romania, <http://www.ey.com>.
- X-MEDITOR ROMANIA
 - <http://www.xmeditor.com>
 - <http://www.4service.ro> ... portal za avtomehanike in vzdrževalce avtomobilov
 - <http://www.auto-tehnica.ro> ...revija za avtomehanike in vzdrževalce
- M+A Expo DataBase, <http://www.expodatabase.com>

Projekt sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Ministero dell'Economia
e delle Finanze